

ความคิดเห็นต่อความเต็มใจที่จะจ่ายในการว่าจ้างเภสัชกร ประจำการเต็มเวลาของผู้ประกอบการร้านยาแผนปัจจุบัน

บุรินทร์ ต. ศรีวงษ์, ณัฐฐา อุตระศักดิ์, ณัฐกานต์ ชีระทานันท์, ภัทราวรรณ ศฤงคารศิริ, ศิริรัตน์ วิศยทักษิณ

ภาควิชาเภสัชกรรมชุมชน คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อสำรวจความคิดเห็นต่อความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้ประกอบการร้านขายยาแผนปัจจุบันต่อการว่าจ้างเภสัชกรประจำการเต็มเวลา **วิธีการ:** ตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการร้านขายยาแผนปัจจุบันทั่วประเทศ จำนวน 927 ร้าน ซึ่งเป็นสมาชิกของสมาคมร้านขายยาแห่งประเทศไทย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ **ผลการวิจัย:** แบบสอบถามที่ตอบกลับและใช้วิเคราะห์ผลได้มีจำนวน 309 ฉบับ ผู้ประกอบการเต็มใจจ่ายค่าจ้างเภสัชกรในการประจำการเต็มเวลา (ไม่รวมค่าใบประกอบวิชาชีพ) และค่าใบประกอบวิชาชีพให้แก่เภสัชกรต่อเดือน เฉลี่ยเท่ากับ 22,874.67 บาท และ 6,897.92 บาทตามลำดับ แต่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าล่วงเวลาให้แก่เภสัชกร นอกจากนี้ ผู้ประกอบการเต็มใจที่จะจ่ายค่าสวัสดิการอื่น ๆ เฉพาะเงินโบนัสผลงาน ค่าคอมมิชชั่น และประกันสังคมเท่านั้น ความเต็มใจที่จะจ่ายในการว่าจ้างเภสัชกรมาประจำการเต็มเวลา ยังมีความแตกต่างกันตามลักษณะของผู้ประกอบการและลักษณะของร้านยา **สรุป:** ผู้ประกอบการเต็มใจจ่ายในการว่าจ้างเภสัชกรมาประจำการเต็มเวลา (ไม่รวมค่าใบประกอบวิชาชีพ) และเฉพาะค่าใบประกอบวิชาชีพให้แก่เภสัชกรต่อเดือน เฉลี่ยเท่ากับ 22,874.67 บาท และ 6,897.92 บาทตามลำดับ รวมถึงสวัสดิการเพื่อจูงใจในการสร้างผลตอบแทนเท่านั้น

คำสำคัญ: ความเต็มใจที่จะจ่าย ผู้ประกอบการร้านขายยา เภสัชกรประจำการเต็มเวลา

รับต้นฉบับ: 28 มิ.ย. 2562, ได้รับบทความฉบับปรับปรุง: 19 ส.ค. 2562, รับผิดชอบพิมพ์: 7 ก.ย. 2562

ผู้ประสานงานบทความ: บุรินทร์ ต. ศรีวงษ์ ภาควิชาเภสัชกรรมชุมชน คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม E-mail: tsriwong_b@su.ac.th

Opinions on Willingness-to-pay of Drugstore Owners for Full-time Pharmacist Employment

Burin T Sriwong, Nutta Utarasak, Nuttakan Teeratanan, Pattrawan Saringkalsiri, Sirirat Witsayataksin

Department of Community Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Silpakorn University

Abstract

Objective: To survey opinions on willingness-to-pay of drugstore owners for full time pharmacist employment.

Methods: The subjects were 927 of drugstore owners who were Thai Pharmacy Association members all over Thailand. Data were collected using self-administered mail questionnaire. **Results:** 309 of the returned questionnaires were analyzed. Willingness-to-pay of drugstore owner for monthly pharmacist salary (not including payment for professional pharmacy license) and professional pharmacy license per month were 22,874.67 baht and 6,897.92 baht respectively. However, drugstore owners were not willing to pay for overtime working for pharmacists. Furthermore, the other payments for which drugstore owners were willing to pay were incentive, commission and social security. Willingness-to-pay for pharmacist employment varied among the characteristics of drugstore owners and drugstores. **Conclusion:** Drugstore owners were willing to pay for full time pharmacist employment (not including payment for license) and professional pharmacist licenses at 22,874.67 baht and 6,897.92 baht respectively. The other payment they were willing to pay was incentives for driving returns.

Keywords: willingness-to-pay, drugstore owners, full-time pharmacists

บทนำ

กฎกระทรวงว่าด้วยเรื่อง การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน พ.ศ. 2556 เป็นกฎหมายที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อใช้แทนกฎกระทรวงฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2525) และฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2528) เนื่องจากกฎหมายฉบับเดิมใช้บังคับมาเป็นเวลานานและไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายสูงสุดที่จะตอบสนองต่อสิทธิของผู้มารับบริการจากร้านยาที่จะได้รับบริการที่มีคุณภาพและปลอดภัยตามมาตรฐานวิชาชีพ (1) ข้อกำหนดที่แตกต่างจากกฎกระทรวงฉบับเดิม ได้แก่ การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการต่อใบอนุญาตหนึ่งในข้อกำหนดดังกล่าว คือ ข้อกำหนดด้านวิธีปฏิบัติทางเภสัชกรรมชุมชนในร้านขายยาแผนปัจจุบัน ซึ่งกำหนดไว้ว่า การให้บริการทางเภสัชกรรมตามหน้าที่ที่กฎหมายว่าด้วยยาและกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเภสัชกรรมต้องปฏิบัติโดยเภสัชกร และการส่งมอบยาอันตราย ยาควบคุมพิเศษให้กับผู้มารับบริการเฉพาะราย ต้องกระทำโดยเภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการเท่านั้น พร้อมให้คำแนะนำตามหลักวิชาการและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ (2) ทั้งนี้ ร้านขายยาแผนปัจจุบันที่จะต้องปฏิบัติตามและผ่านการประเมิน Good Pharmacy Practice (GPP) (3) ได้แก่ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน (ข.ย.1) เพื่อให้สามารถต่ออายุใบอนุญาตได้

กฎหมายดังกล่าวบังคับใช้กับร้านขายยาที่ได้รับอนุญาตหลังจากวันที่กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลบังคับใช้ คือ 25 มิถุนายน 2557 แต่สำหรับร้านขายยาแผนปัจจุบันที่ได้รับอนุญาตก่อนหน้านี้จะมีเวลาผ่อนผันในช่วงไม่เกิน 8 ปี นับแต่วันที่กฎกระทรวงมีผลบังคับใช้ เนื่องมาจากเหตุผลดังนี้ 1. มีข้อจำกัดในการจัดหาเภสัชกรให้อยู่ประจำในเวลาที่เปิดทำการ 2. ผลประกอบการของร้านไม่เพียงพอที่จะจ้างเภสัชกรให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอดระยะเวลาที่เปิดทำการ 3. ให้โอกาสร้านยาได้จัดหาเภสัชกร เช่น ส่งบุตรเรียนในคณะเภสัชศาสตร์ 4. ความไม่พร้อมของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ในการตรวจประเมินและฝึกอบรม 5. หากมีการบังคับใช้หมวดบุคลากรโดยที่ทุกฝ่ายยังไม่พร้อม อาจทำให้ร้านขายยาทั่วประเทศถูกปิดมากกว่าร้อยละ 60 ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงการบริการสาธารณสุข

ข้อบังคับดังกล่าวส่งผลให้หลังจากวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ.2565 ร้านขายยาแผนปัจจุบันทุกประเภท

จำเป็นต้องมีเภสัชกรประจำอยู่ตลอดเวลาทำการเพื่อรองรับกฎหมายดังกล่าว และเพื่อให้สามารถต่ออายุใบอนุญาตร้านขายยาได้ รวมถึงสามารถปฏิบัติตาม GPP จากความพยายามในการยกระดับมาตรฐานของร้านขายยาดังกล่าว ส่งผลให้ร้านขายยาแผนปัจจุบันทุกประเภทได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย โดยต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง เนื่องจากการว่าจ้างเภสัชกรตลอดเวลาทำการ ส่งผลให้ต้นทุนในการประกอบธุรกิจเพิ่มขึ้น ขณะที่ยอดขายของกิจการหรือความต้องการของประชาชนในการรับบริการจากร้านขายยาอาจไม่ได้เพิ่มขึ้นตามการว่าจ้างงานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาความคิดเห็นต่อความเต็มใจที่จะจ่าย (4, 5) ของผู้ประกอบการร้าน ข.ย.1 ขายยาแผนปัจจุบันที่มีต่อการว่าจ้างเภสัชกรเพื่อประจำการเต็มเวลา เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการมีข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการจ้างเภสัชกรต่อไป

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ซึ่งเก็บข้อมูลในระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม พ.ศ.2560 โครงสร้างการวิจัยและแบบสอบถามที่ใช้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เลขที่รับรอง ID0022/2559

ตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษานี้ คือ ผู้ประกอบการร้านขายยาแผนปัจจุบัน (ขย.1) ซึ่งเป็นสมาชิกของสมาคมร้านขายยาแห่งประเทศไทย จำนวน 1,354 ร้าน คณะผู้วิจัยเลือกศึกษาสมาชิกในสมาคมร้านขายยาแห่งประเทศไทย เนื่องจาก ทางสมาคมฯ มีความยินดีในการให้รายชื่อสมาชิกประกอบด้วยผู้ประกอบการที่เป็นเภสัชกรและไม่ใช่เภสัชกร มีร้านยาที่มีธุรกิจแบบร้านยาเดี่ยวหรือร้านยาหลายสาขา ประเภท ขย.1 และ มีสมาชิกมากกว่าหนึ่งพันคน ซึ่งเพียงพอต่อการการศึกษานี้

ขนาดตัวอย่างในการศึกษา คือ 309 ร้าน โดยคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (6) เนื่องจากทราบขนาดของประชากรที่แน่นอน โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ 0.05 เนื่องจากการวิจัยนี้เก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ซึ่งอัตราการตอบกลับมีเพียงร้อยละ 20.0-42.88 (7) เพื่อให้ได้จำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับเพียงพอต่อการวิเคราะห์ข้อมูล จึงเพิ่มจำนวนตัวอย่างเป็น 3 เท่าจากที่

คำนวณได้ ดังนั้น การศึกษานี้จึงเพิ่มจำนวนตัวอย่างเป็น 927 ร้าน ร่วมกับการใช้กลยุทธ์เพิ่มความน่าเชื่อถือ โดยการแนบจดหมายขอความร่วมมือจากสมาชิกในการตอบแบบสอบถามที่ลงนามโดยนายกสมาคมร้านขายยา อีกทั้งแนบบแบบสอบถามไปพร้อมกับวารสารยาที่จัดพิมพ์ฉบับเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2559 และจัดส่งให้แก่สมาชิกของสมาคมร้านขายยาแห่งประเทศไทย

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งมีทั้งหมด 4 ตอน จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ จำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของร้านยา จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 3 ข้อมูลความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้ประกอบการร้าน ข.ย.1 ในการว่าจ้างเภสัชกรประจำการเต็มเวลา จำนวน 9 ข้อ และ ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนเพิ่มเติมกรณีมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ภาคผนวก)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามแนบไปพร้อมกับวารสารยาที่จัดพิมพ์ฉบับเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2559 และจัดส่งในวันที่ 13 มกราคม พ.ศ.2560 ให้แก่สมาชิกของสมาคมร้านขายยาแห่งประเทศไทย และให้เวลาในการตอบแบบสอบถามเป็นเวลา 2 สัปดาห์ พร้อมแนบซองจดหมายจำหน่ายที่อยู่สำหรับส่งแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วกลับพร้อมติดตราไปรษณียากรให้สะดวกต่อการส่งกลับ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาทั้งสิ้น 200 ฉบับ ทางคณะผู้วิจัยจึงได้ขอความอนุเคราะห์จากทางสมาคมร้านขายยาแห่งประเทศไทย เพื่อขอเก็บข้อมูลจากสมาชิกของสมาคมฯ เพิ่มเติมในงานประชุมวิชาการของสมาคมร้านขายยาแห่งประเทศไทย ในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2560 และ 19 มีนาคม พ.ศ.2560 ทั้งนี้ได้สอบถามผู้ยินดียินยอมแบบสอบถามว่า “เคยได้รับและตอบแบบสอบถามชุดนี้ก่อนหน้านี้หรือไม่” เพื่อป้องกันการตอบแบบสอบถามซ้ำ การเก็บข้อมูลในงานประชุมได้แบบสอบถามอีก 109 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม PSPP (Public Sector Purchase Program) version 0.7.5 เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่สามารถใช้วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาเบื้องต้น มีลิขสิทธิ์แบบเปิด และใช้งานง่าย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไปของผู้ประกอบการ

การเก็บข้อมูลทั้งทางไปรษณีย์และในงานประชุมที่กล่าวมาข้างต้นได้แบบสอบถามทั้งสิ้น 309 ฉบับ จำนวนร้านยาที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามภาคมีดังนี้ กรุงเทพฯ 188 ร้าน (ร้อยละ 60.84) ภาคกลาง 75 ร้าน (ร้อยละ 24.27) ภาคเหนือ 4 ร้าน (ร้อยละ 1.29) ภาคตะวันออก 17 ร้าน (ร้อยละ 5.50) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11 ร้าน (ร้อยละ 3.56) ภาคใต้ 6 ร้าน (ร้อยละ 1.94) และภาคตะวันตก 8 ร้าน (ร้อยละ 2.60)

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ประกอบการร้านยาเป็นหญิง 156 ราย (ร้อยละ 50.49) มีอายุระหว่าง 30-60 ปี 210 ราย (ร้อยละ 67.96) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี 198 คน (ร้อยละ 64.08) จบการศึกษาระดับปริญญาโท 131 คน (ร้อยละ 42.39) และ ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ 164 คน (ร้อยละ 53.07)

ตารางที่ 1. ลักษณะทั่วไปของผู้ประกอบการ (N=309)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	153	49.51
หญิง	156	50.49
อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	33	10.68
30-60 ปี	210	67.96
มากกว่า 60 ปี	66	21.36
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	39	12.62
ปริญญาตรี	198	64.08
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	65	21.04
อื่น ๆ	7	2.26
สาขาที่จบการศึกษา		
เภสัชศาสตร์	131	42.39
อื่น ๆ	178	57.61
ตำแหน่งภายในร้านยา		
เภสัชกร	17	5.51
เจ้าของกิจการ	164	53.07
เภสัชกรและเจ้าของ	114	36.89
อื่นๆ ได้แก่ ลูกเจ้าของ	14	4.53

ลักษณะทั่วไปของร้านขายยา

จากตารางที่ 2 พบว่า ร้านขายยาตัวอย่างเป็นร้านยาเดี่ยว 284 ร้าน (ร้อยละ 91.91) ดำเนินธุรกิจร้านยามามากกว่า 10 ปี 194 ร้าน (ร้อยละ 62.78) มีจำนวนผู้มารับบริการต่อวันเฉลี่ย 100 คน ขึ้นไป จำนวน 112 ร้าน (ร้อยละ 36.25) เปิดทำการ 7 วันต่อสัปดาห์ จำนวน 227 ร้าน (ร้อยละ 73.46) มีระยะเวลาเปิดทำการ 10–14 ชั่วโมงต่อวัน จำนวน 211 ร้าน (ร้อยละ 68.28) มีเภสัชกรประจำการเต็มเวลา 1 คน จำนวน 176 ร้าน (ร้อยละ 57.28) มีชั่วโมงการทำงานของเภสัชกรประจำการเต็มเวลาน้อยกว่า 10 ชั่วโมงต่อวัน 120 ร้าน (ร้อยละ 62.50) และมียอดขายเฉลี่ยน้อยกว่า 100,000-499,999 บาทต่อเดือน 142 ร้าน (ร้อยละ 45.95)

ความเต็มใจที่จะจ่าย

ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าจ้างเภสัชกรในการประจำการเต็มเวลา (ไม่รวมใบประกอบวิชาชีพ) แสดงอยู่ในตารางที่ 3 ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เต็มใจจ่ายค่าจ้างเภสัชกรในการประจำการเต็มเวลา (ไม่รวมใบประกอบวิชาชีพ) ที่ 20,001-30,000 บาท/เดือน จำนวน 96 ราย (ร้อยละ 31.07) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22,874.67±9397.31 บาท/เดือน มีค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด เท่ากับ 50,000 บาท/เดือน และ 2,500 บาท/เดือน ตามลำดับ นอกจากนี้มีผู้ประกอบการที่ไม่เต็มใจที่จะจ่ายค่าจ้างเภสัชกรในการประจำการเต็มเวลา 69 ราย (ร้อยละ 22.33) เมื่อพิจารณาจำแนกตามภูมิภาคของร้านขายยาพบว่า ผู้ประกอบการในภูมิภาคเหนือเต็มใจที่จะจ่ายค่าจ้างเภสัชกรในการประจำการเต็มเวลาโดยเฉลี่ย (ไม่รวมใบประกอบวิชาชีพ) มากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30,000 บาท/เดือน

ผู้ประกอบการ 168 ราย (ร้อยละ 54.37) เต็มใจจ่ายค่าใบประกอบวิชาชีพของเภสัชกร 4,001–8,000 บาท/เดือน (ตารางที่ 3) โดยมีค่าเฉลี่ย 6,897.92±3047.22 บาท/เดือน มีค่าสูงสุดและมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 25,000 บาท/เดือน และ 500 บาท/เดือน ตามลำดับ นอกจากนี้มีผู้ประกอบการที่ไม่เต็มใจที่จะจ่ายค่าใบประกอบวิชาชีพของเภสัชกรจำนวน 69 ราย (ร้อยละ 22.33) ผู้ประกอบการในภาคตะวันตกเฉียงเหนือเต็มใจจ่ายค่าใบประกอบวิชาชีพของเภสัชกรมากที่สุด คือ 8,333.33 บาท/เดือน

จากตารางที่ 3 ผู้ประกอบการ 113 ราย (ร้อยละ 36.57) ไม่เต็มใจจ่ายค่าล่วงเวลาให้แก่เภสัชกร รองลงมาคือผู้ประกอบการที่เต็มใจจ่ายค่าล่วงเวลาที่ 101-150 บาท/

ชั่วโมง (95 รายหรือร้อยละ 30.74) ค่าเฉลี่ยของความเต็มใจจะจ่ายค่าล่วงเวลาของเภสัชกร เท่ากับ 167.58±144.85 บาท/ชั่วโมง มีค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดเท่ากับ 1,400 บาท/ชั่วโมง และ 25 บาท/ชั่วโมง ตามลำดับ ผู้ประกอบการในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เต็มใจที่จะจ่ายค่าล่วงเวลามากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 202.73 บาท/ชั่วโมง ผู้ประกอบการร้านขายยาเต็มใจที่จะจ่ายเงินจูงใจผลงาน ค่า

ตารางที่ 2. ลักษณะทั่วไปของร้านขายยา (N=309)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รูปแบบร้านยา		
ร้านยาเดี่ยว	284	91.90
ร้านยาสาขา	18	5.83
ร้านยาแฟรนไชส์	7	2.27
ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ		
10 ปีหรือน้อยกว่า	115	37.22
มากกว่า 10 ปี	194	62.78
จำนวนผู้มารับบริการ/วัน		
น้อยกว่า 50 คน	91	29.45
50-99 คน	106	34.30
100 คนขึ้นไป	112	36.25
วันเปิดทำการต่อสัปดาห์		
6 วัน หรือน้อยกว่า	82	26.54
7 วัน	227	73.46
ระยะเวลาเปิดให้บริการ		
น้อยกว่า 10 ชั่วโมง	46	14.89
10-14 ชั่วโมง	211	68.28
มากกว่า 14 ชั่วโมง	52	16.83
จำนวนเภสัชกรประจำ		
ไม่มี	117	37.86
1 คน	176	57.28
มากกว่า 1 คน	15	4.86
ชั่วโมงทำงานเภสัชกร		
น้อยกว่า 10 ชั่วโมง	120	62.50
10-14 ชั่วโมง	65	33.85
มากกว่า 14 ชั่วโมง	7	3.65
ยอดขายต่อเดือน (บาท)		
น้อยกว่า 100,000	125	40.45
100,000-499,999	142	45.95
มากกว่า 500,000	42	13.60

ตารางที่ 3. ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าจ้างเภสัชกรของผู้ประกอบการร้านขายยา

คำตอบแทน	จำนวน	ร้อยละ
ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าจ้างเภสัชกรในการประจำการเต็มเวลา (ไม่รวมใบประกอบวิชาชีพ)		
ไม่เต็มใจที่จะจ่าย	69	22.33
1-10,000 บาท/เดือน	37	11.97
10,001-20,000 บาท/เดือน	77	24.92
20,001-30,000 บาท/เดือน	96	31.07
30,001-40,000 บาท/เดือน	26	8.41
มากกว่า 40,000 บาท/เดือน	4	1.30
ค่าเฉลี่ย 22,874.67±9397.31 บาท/เดือน, พิสัย 2500-50,000 บาท/เดือน		
ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าใบประกอบวิชาชีพของเภสัชกร		
ไม่เต็มใจที่จะจ่าย	69	22.33
1-4,000 บาท/เดือน	17	5.50
4,001-8,000 บาท/เดือน	168	54.37
8,001-12,000 บาท/เดือน	44	14.24
มากกว่า 12,000 บาท/เดือน	11	3.56
ค่าเฉลี่ย 6,897.92±3047.22 บาท/เดือน, พิสัย 500-25,000 บาท/เดือน		
ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าล่วงเวลาของเภสัชกร		
ไม่เต็มใจที่จะจ่าย	113	36.57
1-50 บาท/ชั่วโมง	3	0.97
51-100 บาท/ชั่วโมง	50	16.19
101-150 บาท/ชั่วโมง	95	30.74
151-200 บาท/ชั่วโมง	28	9.06
มากกว่า 200 บาท/ชั่วโมง	20	6.47
ค่าเฉลี่ย 167.58±167.58 บาท/ชั่วโมง, พิสัย 25-1400 บาท/เดือน		

คอมมิชชั่น และสวัสดิการด้านประกันสังคมจำนวน, 222 คน (ร้อยละ 71.84), 190 คน (ร้อยละ 61.49) และ 171 คน (ร้อยละ 55.34) ตามลำดับ ผู้ประกอบการร้านขายยาส่วนใหญ่ไม่มีความเต็มใจที่จะจ่ายสวัสดิการด้านค่าเดินทาง หอพัก และที่พักอาศัย โดยมีจำนวน 212 คน (ร้อยละ 69.26), 232 คน (ร้อยละ 75.08) และ 189 คน (ร้อยละ 61.16) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายค่าจ้างเภสัชกรในการประจำการเต็มเวลา (ไม่รวมใบประกอบวิชาชีพ) เท่ากับ 22,874.67 บาท/เดือน ส่วนความเต็มใจที่จะจ่ายค่าใบประกอบวิชาชีพของเภสัชกรเฉลี่ยเท่ากับ 6,897.92 บาท/เดือน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่เต็ม

ใจที่จะจ่ายค่าล่วงเวลาให้แก่เภสัชกร ค่าเฉลี่ยของความเต็มใจจะจ่ายค่าล่วงเวลาเท่ากับ 167.58 บาท/ชั่วโมง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เต็มใจจ่ายค่าตอบแทนรวมกับค่าใบประกอบและค่าล่วงเวลาโดยเฉลี่ยเท่ากับ 29,940.17 บาทต่อเดือน (คำนวณจากการได้รับค่าล่วงเวลา 1 ชั่วโมง/เดือน) ซึ่งพบว่า มีค่าตอบแทนน้อยกว่าที่พบในงานวิจัยของ สุรฉัตร จักรสุพรรณ (8) ทั้งนี้ อาจเป็นไปได้ว่า งานวิจัยก่อนหน้านี้ มีการสำรวจค่าตอบแทนที่ตัวเภสัชกรว่าได้รับค่าตอบแทนเท่าใด ซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยนี้ที่ศึกษาความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้ประกอบการ จึงอาจส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของค่าตอบแทนที่ได้มีค่าน้อยกว่างานวิจัยก่อนหน้านี้ แต่อย่างไรก็ดี การว่าจ้างเภสัชกร ในความเป็นจริง ค่าจ้างจะขึ้นอยู่กับความต้องการของนายจ้างและลูกจ้าง (9)

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงความเต็มใจที่จะจ่ายค่าตอบแทนเภสัชกร ยังพบว่ามีค่าแปรปรวนมาก รวมถึงค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดของความเต็มใจที่จะจ่ายค่าตอบแทนนั้น มีความแตกต่างกันมาก อาจเป็นผลจากการให้คำนิยามของผู้ประกอบการในการจ่ายค่าตอบแทนที่แตกต่างกัน เช่น ผู้ประกอบการบางรายจ้างเภสัชกรประจำการเต็มเวลา 8 ชั่วโมง/วัน ตามที่กฎหมายแรงงานกำหนด (10, 11) แต่ผู้ประกอบการบางรายว่าจ้างเภสัชกรถึง 12 ชั่วโมงต่อวัน จึงทำให้ผู้ประกอบการรายนั้นให้ค่าตอบแทนที่มากกว่าเนื่องมาจากภาระงานของเภสัชกรมีมากกว่า ส่งผลให้ความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้ประกอบการแต่ละรายแตกต่างกัน การแปลผลต้องทำด้วยความระมัดระวังเนื่องจากแบบสอบถามไม่ได้ระบุชัดเจนในประเด็นของจำนวนชั่วโมงการทำงานเต็มเวลาของเภสัชกร (ซึ่งผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานเองว่าเป็น 8 ชั่วโมงทำการ) ซึ่งผู้ประกอบการอาจไม่ได้คิดเช่นนั้นก็ได้

การศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่เต็มใจที่จะจ่ายค่าล่วงเวลาให้แก่เภสัชกร ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเภสัชกรส่วนใหญ่อาจได้รับการจ่ายค่าตอบแทนเป็นค่าจ้างในการประจำการเต็มเวลา (ไม่รวมใบประกอบวิชาชีพ) ซึ่งผู้ประกอบการอาจคิดรวมค่าล่วงเวลาไว้ในค่าตอบแทนประจำการเต็มเวลาแล้ว ผู้ประกอบการอาจตกลงกับเภสัชกรไว้ว่าให้เภสัชกรอยู่ประจำการมากกว่า 8 ชั่วโมงต่อวัน ตามที่กฎหมายกำหนด (10, 11) ซึ่งรายละเอียดของการกำหนดค่าตอบแทนดังกล่าว ขึ้นอยู่กับข้อตกลงในการว่าจ้างระหว่างผู้ประกอบการและเภสัชกรประจำการ

จากผลการศึกษาความเต็มใจที่จะจ่ายสวัสดิการอื่นๆ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เต็มใจที่จะจ่ายค่าตอบแทนเป็นเงินโบนัสผลงานหรือค่าคอมมิสชั่น เพื่อจูงใจให้เภสัชกรประจำการเต็มเวลาสร้างผลตอบแทนให้กิจการร้านยามากขึ้น ซึ่งตรงกับทฤษฎีการบริหารงานบุคคลและค่าตอบแทน (13) การจ่ายค่าตอบแทนลักษณะดังกล่าว เป็นการจ่ายรางวัลด้วยตัวเงินแก่พนักงานที่มีการผลิตมากกว่ามาตรฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้ประกอบการพยายามที่จะปรับปรุงคุณภาพของงาน จึงสร้างสิ่งจูงใจโดยใช้เงินตามผลการปฏิบัติงาน แต่ทั้งนี้ผู้ประกอบการไม่เต็มใจที่จะจ่ายสวัสดิการอื่น ๆ เช่น ค่าเดินทางหรือค่าที่พัก เป็นต้น เนื่องจากมองว่า การจ่ายค่าสวัสดิการข้างต้นไม่ทำให้เกิดการเกิดกำไรมากขึ้น การที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เต็มใจที่จะจ่ายประกันสังคมเพราะพระราชบัญญัติประกันสังคม

(14) กำหนดให้นายจ้างต้องจ่ายค่าประกันสังคมให้แก่ลูกจ้างอยู่แล้วก็เป็นได้

การศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า มีผู้ประกอบการถึง 69 ราย (ร้อยละ 22.33) ไม่มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าจ้างเภสัชกรในการประจำการเต็มเวลา (ไม่รวมใบประกอบวิชาชีพ) ทั้งนี้ อาจเป็นไปได้ว่า ผลประกอบการของร้านยาที่น้อยหรือไม่เพียงพอต่อการว่าจ้างเภสัชกร หรืออาจเป็นผู้ประกอบการร้านขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจสุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีเภสัชกรมาประจำการ ทั้งนี้ เพราะแบบสอบถามที่ไม่ได้สอบถามประเภทของร้านยา การศึกษานี้พบว่า ร้านยาส่วนใหญ่มีผลประกอบการเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหนึ่งแสนบาท ทำให้ยังมีผู้ประกอบการจำนวนมากไม่เต็มใจจ่ายค่าตอบแทนในการว่าจ้างเภสัชกรมาประจำการเต็มเวลา ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการร้านยาต่ออุปสรรคในการเข้าร่วมโครงการร้านยาคุณภาพ (15) ซึ่ง พบว่า อุปสรรคสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการยังไม่เข้าร่วมโครงการร้านยาคุณภาพ คือ การจัดให้มีเภสัชกรปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาขณะเปิดทำการ นอกจากนี้ ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือผลตอบแทนทางธุรกิจที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ ไม่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในเชิงธุรกิจ และไม่ช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของร้านยา

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเต็มใจจ่ายในการว่าจ้างเภสัชกรมาประจำการเต็มเวลา (ไม่รวมค่าใบประกอบวิชาชีพ) และเฉพาะค่าใบประกอบวิชาชีพให้แก่เภสัชกรต่อเดือน เฉลี่ยเท่ากับ 22,874.67 บาท และ 6,897.92 บาท ตามลำดับ รวมถึงยินดีจ่ายสวัสดิการเพื่อจูงใจในการสร้างผลตอบแทนเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ในการนำผลการศึกษาไปใช้ควรพิจารณาข้อจำกัดของงานวิจัยนี้ เนื่องจากการศึกษานี้ทำในร้านยาที่เป็นสมาชิกของสมาคมร้านขายยาเท่านั้น โดยสมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการร้านยาที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้ประกอบการในพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศอาจมีความแตกต่างไป ดังนั้น ในอนาคตจึงควรสำรวจความเต็มใจที่จะจ่ายในผู้ประกอบการร้านยาแผนปัจจุบันที่ครอบคลุมทั่วประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้ผลการศึกษามีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ได้อย่างกว้างขวางขึ้น นอกจากนี้แล้วปัจจัย

ที่ส่งผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายนั้น มีหลากหลายปัจจัย ดังนั้นควรศึกษาความเต็มใจที่จะจ่าย โดยใช้วิธีการอื่น ๆ เช่น วิธีการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อเพิ่มความแม่นยำของระดับความเต็มใจที่จะจ่ายและลดความลำเอียงของการตอบคำถามวิจัย การศึกษาสาเหตุของความเต็มใจที่จะจ่ายที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล อาจทำได้โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงเหตุผลในการว่าจ้างเภสัชกรของผู้ประกอบการ และสาเหตุที่จ่ายค่าตอบแทนในระดับดังกล่าว เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการว่าจ้างเภสัชกร และสามารถนำมาปรับใช้ในการแก้ไขสถานการณ์การว่าจ้างเภสัชกรในปัจจุบันได้อย่างตรงจุดมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. Ministry of Public Health. Manual of community pharmacy practice assessment for modern drugstore (drugstore type 1) [online]. 2015 [cited Jun 1, 2018]; Available from: www.fda.moph.go.th/sites/drug/EN/GPPPageFile/Operator/คู่มือการตรวจ%20GPP%20Sep%202015.pdf
2. Ministry of Public Health. Manual of community pharmacy practice assessment [online]. 2014 [cited Jun 1, 2018]. Available from: www.ylo.moph.go.th/webssj/file2016/manual_gpp092015.pdf
3. Wimonkittipong S, Panthong M. Guideline for good pharmacy practice standard. [online]. No date [cited June 1, 2018]. Available from: www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwjC_vrjto7kAhVh7XMBHaV0ARMQFjAAegQIAxAC&url=http%3A%2F%2Fccpe.pharmacycouncil.org%2Fshowfile.php%3Ffile%3D496&usg=AOvVaw3czGhj78dK2qXJQjpwXBOW
4. Ministry of Public Health. Permission and Approval for Drugstore TYpe 1 License. [online]. 2013 [cited Sep 24, 2018]. Available from: www.fda.moph.go.th/sites/drug/GPPPageFile/Staff/d5.pdf
5. Petcharat A. Willingness- to- pay for beneficial from bio-diversity and service from eco-system, Samuth Prakarn Province. Bangkok: Research and Forest Development Office. Royal Forest Department; 2016.
6. Tadtum K, Derramun A. Willingness- to- pay for pharmaceutical care service in drugstore. [master thesis]. Bangkok: Mahidol University; 2001.
7. Pakjaroen H, Panthevee M, Kaewsringam P, Teemuangsong B, Sriklung K. sample randomization technique and estimation.[online]. No date. [cited Nov 8, 2016]. Available from: www.service.nso.go.th/nso/nsopublish/Toneminute/files/55/A3-16.pdf
8. Songsirisook N. Community pharmacy practice survey. [master thesis]. Pitsanulok: Naresuan University; 2016.
9. Ngorsurachet S, Promead P, Chairitthipong W, Saranoppakul A, Yeehama H, Chaikarn K. Survey of salary and fringe benefits of pharmacist in Thailand. Songkhla: Department of Pharmacy Administration, Faculty of Pharmacy. 2012.
10. Chotetummaporn V. Trend in publishing industry workforce employment: focus on before printing process. [master thesis]. Bangkok: Ratchapat Sunanta; 1999.
11. Labour Protection Act. B.E. 2541. Royal Gazette No. 115 (Feb 20, 1998).
12. Wirawan K. Labour law term and explanation. 2nd ed. Bangkok; Vinyuchon. 2000.
13. National Statistical Office: Household income survey report. 2016. [online]. No date. [cited Jun 18, 2018]. Available from: www.nso.go.th/sites/2014/Pages/สำรวจ/ด้านสังคม/สาขารายได้และรายจ่ายของครัวเรือน.aspx
14. Hirunto U. Personnel management principle. Bangkok: Odian Store; 2000.
15. Social Security Act. (the Fourth Amendment) B.E. 2558. Royal Gazette No. 132 (June 22, 2015).
16. Chalongsook R, Sangjun T, Putthasilpornkul N, Chaisuanrat T, Leuangpoonrap P. Opinions of drugstore owner on barriers to join drugstore accreditation program. J Health Res 2007; 21: 43-51.

ภาคผนวก

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อความเต็มใจที่จะจ่ายในการว่าจ้างเภสัชกรของผู้ประกอบการร้านยาแผนปัจจุบัน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ปี
3. วุฒิการศึกษา

☐ ประถมศึกษา	☐ ปริญญาตรี สาขา.....
☐ มัธยมศึกษาตอนต้น	☐ ปริญญาโทหรือสูงกว่า
☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย	☐ อื่น ๆ
4. ตำแหน่งของท่านภายในร้านยา

☐ เภสัชกร	☐ เจ้าของกิจการ
☐ เภสัชกรและเจ้าของกิจการ	☐ อื่น ๆ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของร้านยา

5. กรุณาเลือกรูปแบบร้านยาของท่าน

☐ ร้านยาเดี่ยว
☐ ร้านยาสาขา (chain drugstores) มีจำนวน.....สาขา
☐ ร้านยาซื้อสิทธิและรูปแบบการดำเนินการ

หมายเหตุ ร้านยาซื้อสิทธิและรูปแบบการดำเนินการ หมายถึง รูปแบบร้านขายยาที่ผู้ประกอบการได้รับสิทธิในการจำหน่ายสินค้าและบริการหรือดำเนินธุรกิจภายใต้เครื่องหมายการค้าเหมือนธุรกิจต้นแบบ

6. การดำเนินกิจการของร้านยาของท่าน (สามารถประมาณได้)
 - 6.1 ระยะเวลาการดำเนินกิจการร้านยา ปี
 - 6.2 จำนวนผู้รับบริการ รายต่อวัน
7. เวลาเปิดให้บริการและวันหยุดของร้านยา
 - 7.1 เวลาเปิดให้บริการวัน..... ถึง วัน.....ตั้งแต่เวลา ถึงเวลา
 - ☐ ทุกวัน ตั้งแต่เวลา ถึงเวลา
 - 7.2 จำนวนวันหยุดประจำร้านยา

☐ ร้านยาของท่านไม่มีวันหยุด
☐ ร้านยาของท่านหยุด วัน/เดือน หรือ วัน/ปี
8. ตำแหน่งงาน ชั่วโมงทำงาน และวันหยุดของบุคลากรของร้านยา
 - 8.1 ชั่วโมงการทำงานของบุคลากร

☐ เภสัชกรประจำ (Full time : FT) มีเวลาทำงาน.....ชั่วโมง/วัน คน
☐ เภสัชกรประจำ (FT) ทำงานนอกเวลา (Over time : OT) ชั่วโมง/วัน

 ตัวอย่างเช่น มีเภสัชกรประจำ 2 คน ทำงานนอกเวลาวันละ 4 ชั่วโมง ให้ลงว่า 8 ชั่วโมง/วัน

☐ เภสัชกรที่ทำงานแทน (Part time : PT) ชั่วโมง/เดือน
--

 ตัวอย่างเช่น ในหนึ่งเดือน มีเภสัชกรทำงานแทน 50 ชั่วโมง ให้ลงว่า 50 ชั่วโมง/เดือน

☐ ผู้ช่วยเภสัชกร*..... คน
☐ อื่นๆ ระบุ คน

หมายเหตุ* ผู้ช่วยเภสัชกร หมายถึง ผู้ที่ช่วยเหลือและสนับสนุนงานเภสัชกรรม เช่น การจัดเรียงยาที่ชั้น การตรวจสอบ คลังสินค้า จัดและแบ่งบรรจุยาในช่อง จัดทำบัญชียา เป็นต้น

8.2 จำนวนวันหยุดประจำของบุคลากรของร้านยา

- ☐ เภสัชกร วัน/เดือน หรือ วัน/ปี
- ☐ ผู้ช่วยเภสัชกร วัน/เดือน หรือ วัน/ปี
- ☐ อื่นๆ ได้แก่ วัน/เดือน หรือ วัน/ปี

8.3 สถานที่ปฏิบัติงานของท่าน มีระเบียบหรือข้อกำหนดในการลา

- 8.3.1. ลาป่วย ได้สูงสุด วัน/ปี ข้อกำหนดในการลา
- 8.3.2. ลาพักผ่อน ได้สูงสุด วัน/ปี ข้อกำหนดในการลา
- 8.3.3. ลากิจ ได้สูงสุด วัน/ปี ข้อกำหนดในการลา
- 8.3.4. อื่น ๆ (เช่น ลาบวช ลาคลอด ฯลฯ) โปรดระบุ ได้สูงสุด วัน/ปี

9. ยอดขายของร้านเฉลี่ยต่อเดือน (ในปีที่ผ่านมา)บาท/เดือน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้ประกอบการร้านขายยาแผนปัจจุบัน

คำชี้แจง โปรดเติมเครื่องหมาย ☐ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านและกรอกแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามความจริง

คำตอบแทน	ความตั้งใจที่จะจ่าย	
ด้านเงินค่าตอบแทน		
1. ท่านมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าจ้างเกสซ์กรในการประจำการเป็นเวลาเท่าใด (ไม่รวมใบประกอบวิชาชีพ)	บาท/เดือน	
2. ท่านมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าใบประกอบวิชาชีพของเกสซ์กรเท่าใด	บาท/เดือน	
3. ท่านมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าล่วงเวลา (Over time: OT) ของเกสซ์กรเท่าใด	บาท/ชั่วโมง	
4. ท่านมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าตอบแทนเพิ่มเติมหรือไม่		
● ความเต็มใจที่จะจ่ายเงินจูงใจผลงาน (Incentive) หมายถึง ค่าตอบแทนเมื่อเกสซ์กรสามารถทำงาน หรือยอดขายได้เท่ากับหรือมากกว่าเป้าหมายที่กำหนด	☐ มีความเต็มใจ	☐ ไม่มีความเต็มใจ
● มี ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าคอมมิชชั่น (Commission) หมายถึง ค่าตอบแทนโดยคิดเป็นร้อยละจากยอดขายหรือกำไร	☐ มีความเต็มใจ	☐ ไม่มีความเต็มใจ
5. ท่านมีความเต็มใจที่จะจ่ายสวัสดิการด้านค่าเดินทางแก่เกสซ์กรหรือไม่ เช่น ค่าน้ำมันรถเพื่อมาปฏิบัติงาน ค่ารถโดยสารเพื่อมาปฏิบัติงาน	☐ มีความเต็มใจ	☐ มีความเต็มใจ
6. ท่านมีความเต็มใจที่จะจ่ายสวัสดิการด้านค่าหอพักแก่เกสซ์กรหรือไม่ เช่น ค่าหอพักราายเดือนจำนวน 2000 บาท/เดือน	☐ มีความเต็มใจ	☐ มีความเต็มใจ
7. ท่านมีความเต็มใจที่จะจ่ายสวัสดิการด้านที่พักอาศัยแก่เกสซ์กรหรือไม่ เช่น มี ที่พักอาศัยให้เกสซ์กรฟรี หรือมีที่พักอาศัยราคาถูกให้เช่า	☐ มีความเต็มใจ	☐ มีความเต็มใจ
8. ท่านมีความเต็มใจที่จะจ่ายสวัสดิการด้านประกันสังคมแก่เกสซ์กรหรือไม่	☐ มีความเต็มใจ	☐ มีความเต็มใจ
9. สวัสดิการอื่นๆโปรดระบุ.....	☐ มีความเต็มใจ	☐ มีความเต็มใจ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ